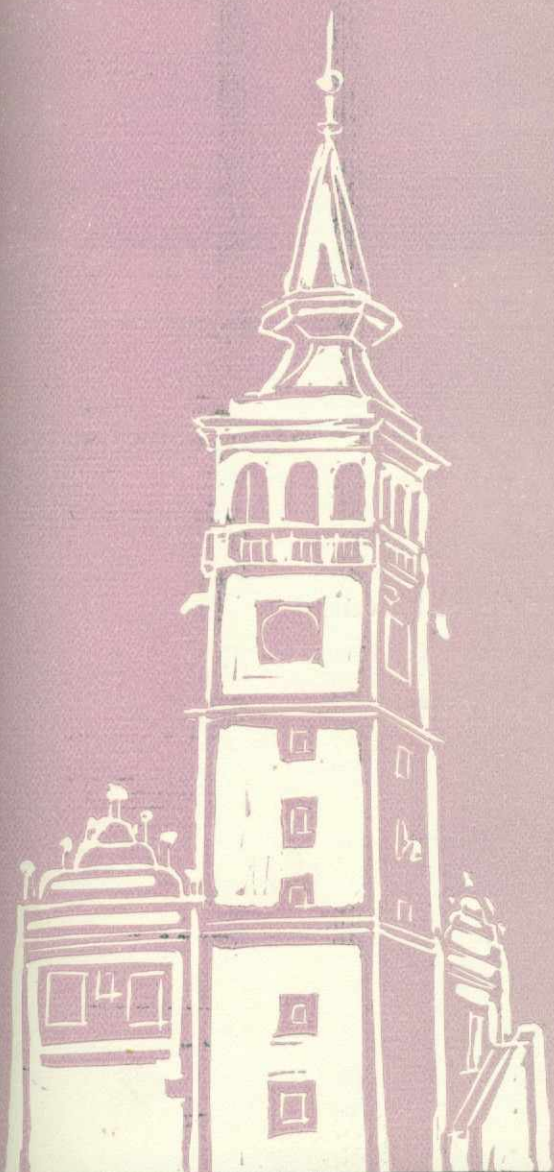

únor 1963

Kulturní kalendář
DOBŘUŠKA

**Pohled do historie
Adamovských strojů
v Dobrušce**

V devadesátých letech minulého století stál na místě zvaném „Zastavilka“ mlýn a v jeho sousedství přes cestu hospoda. Sem chodili za dob starosty Archleba dobří občané na procházky.

Základ k výstavbě průmyslového závodu byl položen roku 1886, kdy na místě staré hospody zvané „Zastavilka“ byla zřízena parní pila a koželužna paní Novotné. Když v pozdějších letech nastal rychlý rozvoj textilní průmyslové výroby, byla pila přestavěna na textilní továrničku. Na místě dnešní přípravy Stuhý byla postavena další provozovna.

Živelnými pohromami, ohněm a vichřicí, byly oba závody značně poškozeny a paní Novotná byla nucena prodat „Zastavilku“ v roce 1893 novému majiteli Max Böhmovi. Od něho přešel závod do vlastnictví náchodského kapitalisty Josefa Lederera.

Během let se závod zvětšoval. V kapitalistických podmínkách v něm pracovala značná část průmyslového dělnictva z Dobrušky i okolí. Látky, vyrobené dovedností textilních dělníků, byly vyváženy do 22 států. Zisk dobře prosperujícího závodu však patřil majiteli. Dokazuje to Ledererova závěť, ve které odkázal svým příbuzným 47 miliónů korun.

Nastala doba okupace a konfiskování židovského majetku. Závod převzala německá firma A. Lorenz z Drážďan. V roce 1942 byla výroba od základů změněna na jemnou mechaniku. V „Zastavilce“ se začaly vyrábět součástky pro německou válečnou výzbroj. Zůstane ctí dobrušských kováků, že většina těchto výrobků nemohla být vůbec použita. Tato výroba trvala až do konce války. Když byla naše vlast v roce 1945 osvobozena slavnou Rudou armádou, stal se závod sovětským majetkem. Prostřednictvím sovětského podplukovníka Kolceva byl však předán do rukou dobrušských občanů jako národní správa.

Bez materiálu a potřebného finančního zajištění začalo 29 zaměstnanců nadšeně připravovat novou, mírovou a socialistickou výrobu. Velmi brzy byl závod znovu uveden do chodu. Prvními výrobky byly koloběžky. Závod prováděl i různé práce ve mzdě pro jiné závody. Později byl program změněn na výrobu svěráků a pilek. Od roku 1948, kdy závod přechází z národní správy k Povážským strojárnám, se stávají výrobním programem rýsovací prkna IRIS.

V roce 1950 dochází k další změně. Závod přebírá TESLA a do půl roku TESLA ELSTROJ. Kvalifikace dobrušských kováků rychle stoupá. Výroba se rozšiřuje a dostává skutečný strojírenský charakter. To již ze závodu odcházejí jednoúčelové stroje na výrobu elektronik a žárovek. Samostatným podnikem TOS se stává závod v roce 1951, kdy současně přechází na výrobu balíček másla, složitých tabákových strojů, sklářských strojů, strojů textilních a vývěv. Z učňovského stře-

diska závodu vzniká v roce 1953 odborné učiliště, které ročně posílá do závodu nové kádry, mladé, kvalifikované dělníky.

Když došlo v roce 1958 k reorganizaci průmyslu, mění se samostatný podnik na závod Adamovských strojů. S dalším rychlým rozšířením se mění i výroba. Rostou nové výrobní haly, staví se a rozšiřuje sociální zařízení. Z Dobrušky jdou do světa první tiskařské stroje. — S perspektivou stálého výrobního programu vzniká moderní, socialistický strojírenský závod. Je zde soustředěna převážná část výroby grafických strojů v Československu a zřízen samostatný vývoj.

Výsledkem 76letého vývoje je exportní závod, jehož výrobky jsou převážně určeny do socialistických i kapitalistických zemí.

Adamovské strojírně v Dobrušce tak pomáhají dále šířit dobré jméno našeho strojírenství do celého světa.

A. Zítko,
archivář závodu

POŘADY V ÚNORU 1963

Sobota 2. února 1963 ve 20 hodin v sále sokolovny
pořádá TJ Spartak

Ples sportovců

Hraje taneční orchestr OB Vysoký Újezd

— v 19 hodin v sále Jednoty v Křovicích

Ples požárníků

Neděle 3. února 1963 ve 14 hodin v zasedací síni
MěNV přednáška

Historie ovocnářství

Přednáší prof. Kovanda z Hradce Králové.

— v 15 hodin v sokolovně uvede Kino MěNV
českou barevnou pohádku

Princezna se zlatou hvězdou

*

— v 17 a ve 20 hodin západoněmecký barevný film

Strašidla ze Spessartu

Rozšířený program, příplatek 1 Kčs

Pondělí 4. února 1963 v 15 hodin v klubovně ZK
v jídelně u nádraží

Lidová akademie mládeže

„Besedujeme s mladými“ III. lekce

Středa 6. února 1963 v 19 hodin

v jídelně mateřské školy

III. přednáška rodičovské akademie
mateřské školy

Vady v řeči

Sobota 9. února 1963 v 19 hodin v sále sokolovny
v Dobrušce

Ples požárníků

Hraje taneční orchestr ZK JAS

— v 19 hodin v sále Jednoty v Cháborách

Ples hospodyněk

Hraje taneční orchestr OB Přepychy,
vedoucí J. Tošovský.

Neděle 10. února 1963 v 15 hodin
uvede Kino MěNV v sokolovně
barevný pohádkový film pro děti

Péťa a červená Karkulka

— v 17 a ve 20 hodin sovětský film

Tenkrát byly stromy veliké

Citový příběh dvou osamělých lidí

Pondělí 11. února 1963 v 15 hodin v klubovně ZK
v jídelně u nádraží

Lidová akademie mládeže

„Besedujeme s mladými“ IV. lekce

Středa 13. února 1963 v sále ZK JAS v Sadech pionýrů
hudební veselohra Lope de Vega:

Učitel tance

v provedení souboru

Východočeského divadla z Pardubic

Prvé představení v rámci předplatného
na I. pololetí 1963

Sobota 16. února 1963 v 19 hodin v sále sokolovny
v Dobrušce pořádá ČSM při OSP

Ples stavbařů

Hraje taneční orchestr „B“ klubů Orlice
z Kostelce nad Orlicí, řídí Jar. Kašpar

Neděle 17. února 1963 ve 14 hodin v sále sokolovny
pořádá TJ Spartak

Dětský karneval

— ve 20 hodin uvede Kino MěNV v sokolovně
československý film

Tam za lesem

Pondělí 18. února 1963 v 15 hodin v klubovně ZK
v jídelně u nádraží

Lidová akademie mládeže

„Besedujeme s mladými“ V. lekce

Čtvrtek 21. února v 19.30 hodin v zasedací síni MěNV
pořádá Výbor žen

BESEDU SE ZAHRANIČNÍMI STUDENTY

Sobota 23. února 1963 v 19 hodin v sále ZK JAS
a v sále sokolovny

Společný ples pracujících

K tanci i poslechu hrají hudby ZK

Bohatá tombola

Neděle 24. února 1963 v 8.30 hodin v jídelně
Stuha u nádraží

Výroční konference KSČ

— v 15 hodin uvede Kino MěNV v sokolovně
český barevný film

Pavlík a Alík

v 17 a ve 20 hodin polský špionážní film

Dva pánové N

Pondělí 25. února 1963 v 15 hodin v klubovně ZK
v jídelně u nádraží

Lidová akademie mládeže

„Besedujeme s mladými“ VI. lekce

Úterý 26. února 1963 v 19 hodin pořádá
Sdružení rodičů a přátel při mateřské škole
v sále ZK JAS v Sadech pionýrů

Zástěrkovou taneční zábavu

Středa 27. února 1963 v 19.30 hodin v sále ZK JAS
v Sadech pionýrů

Já se tam vrátím

Literárně hudební pořad o životě a díle národního
umělce, básníka Františka Halase

Účinkují členové Divadla hudby a poesie
a smyčcové kvarteto ZK JAS. O svých setkáních
s básníkem Františkem Halasem bude vyprávět
nositel Řádu práce spisovatel Karel Michl.

Sobota 2. března 1963 ve 20 hodin uvede Kino MěNV
v sokolovně český barevný film

Vánice

Dramatický příběh o záchranné akci
Horské služby

Neděle 3. března 1963 v 15 hodin uvede Kino MěNV
v sokolovně český film pro mládež

OK 12 startuje

— v 17 a ve 20 hodin český barevný film

Vánice

Hrají: Z. Fišárková, Vl. Menšík, E. Mrázová a j.

* Filmy označené hvězdičkou jsou mládeži přístupné.
Změna programu vyhrazena.

VÝBOR ŽEN při MěNV v Dobrušce uspořádá v měsíci
březnu a dubnu

kurs šití

Přihlášky na MěNV u s. Kadlecové.

Strašidla ze Spessartu

Západoněmecký barevný film navazuje obsahem i formou „strašidelného musicalu“ na jeho starší film, uvedený u nás v roce 1959 pod názvem „Hospoda ve Spessartu“.

Čtyři lupiči a jejich společníci byli odsouzeni k smrti. Teckei je dal za živa zazdít ve sklepení hospody ve Spessartu, kde prováděli své zločiny.

Při stavbě dálnice je hospoda buldozery rozbořena a jejich duchové vysvobozeni. Uchýlí se do blízkého zámku Sandau, kde žije mladičká komtesa Charlotta s několika posledními příbuznými a množstvím dluhů. Když se strašidla dozví, v jakém postavení se Charlotta vůči věřitelům nachází, rozhodnou se pomoci jí. Přes množství komických situací se Charlotta dostane do vězení v Bonnu k vůli odcizeným šperkům, duchové znovu jí pomáhají. Za úplatu Mr. Jacksona, kterou Charlotta zaplatí dluhy, jsou ochotni přesídlit duchové do Ameriky, aby se vypravili v raketě na Měsíc.

KULTURNÍ KALENDÁŘ

vydává Městský národní výbor v Dobrušce a řídí jej
redakční rada při kulturní komisi MěNV.

Kulturní kalendář vychází v prvních dnech měsíce a je
v prodeji za 50 haléřů v prodejně
n. p. Kniha v Dobrušce